

| Chambre des Représentants   |                              | Kamer der Volksvertegenwoordigers  |                           |
|-----------------------------|------------------------------|------------------------------------|---------------------------|
| Session extraordinaire 1937 | N° 9                         |                                    | Buitengewone zitting 1937 |
|                             | SEANCE<br>du 19 octobre 1937 | VERGADERING<br>van 19 October 1937 |                           |

**PROPOSITION DE LOI**

établissant le paiement direct et la rétribution intégrale des membres du personnel de l'Enseignement Technique.

**DEVELOPPEMENTS**

MESDAMES, MESSIEURS,

La situation des membres du personnel de l'Enseignement Technique, tant celui qui relève des provinces et des communes que celui qui fut créé par des initiatives privées, préoccupe à bon droit ceux qu'intéressent les questions de pédagogie et d'enseignement et ceux qui ont le souci du bien-être matériel et moral des travailleurs intellectuels, surtout de ceux-là qui se dévouent sans compter à l'éducation de la jeunesse.

L'Enseignement Technique est le dernier venu dans notre pays. C'est peut-être cette circonstance qui explique le peu de soin qu'ont mis jusqu'ici les pouvoirs publics à s'inquiéter du sort fait aux professeurs de cet enseignement.

Toute le monde connaît aujourd'hui la situation misérable de certains d'entre eux.

Des enquêtes faites sur place et publiées dans certains journaux ont révélé que plusieurs d'entre eux devaient, pour vivre, travailler trente, quarante, voire cinquante heures par semaine.

Une telle situation est proprement intolérable. Elle doit, de toute nécessité, retenir l'attention bienveillante du législateur impartial. Au reste, il est bien évident que cette question n'a rien de politique. Elle n'est qu'un aspect de la question sociale, qui préoccupe à bon droit l'élite de l'opinion, et dont l'importance se révèle capitale pour notre pays.

La raison principale du dénuement dans lequel sont plongés ces professeurs est qu'ils ne reçoivent souvent des pouvoirs publics qu'un maigre subsidie sans rapport avec les services rendus.

La plupart ne touchent que cinquante, soixante ou soixante-cinq pour cent du salaire normal, qui n'est souvent qu'un salaire vital et sont de ce fait obligés de travailler

**WETSVOORSTEL**

om aan de leden van het Technisch Onderwijs de rechtstreekse uitbetaling en de onverkorte bezoldiging te verzekeren.

**TOELICHTING**

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De toestand van de leden van het personeel van het technisch onderwijs, zoowel hetgeen afhangt van de provinciën en de gemeenten, als hetgeen waarvan het ontstaan aan privaat initiatief is te danken, houdt terecht de aandacht gaande van al wie belang stelt in opvoedkundige en onderwijsaangelegenheden en van hen die bezorgd zijn om het stoffelijk en zedelijk welzijn der geestesarbeiders, vooral van dezen die zich ten volle aan de opleiding van de jeugd wijden.

Het Technisch Onderwijs is in ons land het laatst tot stand gekomen. Wellicht is daarin de reden te zoeken van de weinige bezorgdheid die door de openbare machten aan den dag wordt gelegd om zich in te laten met het lot van de leeraars uit dit onderwijs.

Iedereen kent thans den ellendigen toestand waarin sommigen van deze leeraars verkeerden.

Onderzoeken gedaan ter plaats en bekendgemaakt door de bladen, hebben aan het licht gebracht dat velen onder hen, om te leven, dertig, veertig en zelfs vijftig uren per week moesten werken.

Dergelijke toestand is volstrekt onduelbaar. Het is hoogstnoodig, de welwillende aandacht van den onpartijdigen wetgever er op te vestigen. Trouwens ligt het voor de hand, dat die kwestie geen politiek uitzicht vertoont. Zij is slechts een uitzicht van de sociale kwestie, dat terecht de aandacht van de goede burgers in beslag neemt en waarvan het belang van hoofdzakelijken aard blijkt te zijn voor ons land.

De voornaamste oorzaak van den berooiden toestand waarin die leeraars verkeerden is, dat zij van de openbare machten vaak slechts een magere toelage ontvangen, die niet eens strookt met de bewezen diensten.

De meesten ontvangen slechts vijftig, zestig of vijf en zestig ten honderd van het normaal loon, dat dikwijls slechts een minimum-loon is om te leven, en zijn dienvol-

encore, une fois la classe terminée, à des prix que refuserait un manoeuvre.

Certains considèrent que c'est là une injustice de l'Etat envers de fidèles et loyaux serviteurs.

Tous reconnaissent que la qualité de l'enseignement donné serait meilleure — tenu compte du dévouement et de la science de ces maîtres — si les heures passées à préparer les cours ou à corriger les travaux de leurs disciples étaient plus sereines, plus nombreuses, moins chargées des soucis du pain quotidien ou des soucis de leur santé.

Tels sont les motifs des dispositions de la présente loi.

Nous voulons aussi le paiement direct dans le but de créer une situation nette et d'éviter les contestations entre les directeurs d'écoles et les professeurs.

Nous remplaçons le paiement trimestriel par le paiement mensuel : le maigre budget de ces professeurs ne leur permettant point d'attendre trois mois le chèque de leurs appointements.

Il est bien entendu que les nouvelles dispositions dues à la présente loi ne peuvent être un motif de suppression des subventions forfaitaires que reçoivent les écoles techniques et qui demeurent nécessaires à leur fonctionnement.

gens verplicht, eens de lesuren voorbij, nog te gaan werken aan prijzen die niet door een werkmán zouden worden aanvaard.

Sommigen zijn van oordeel, dat dit een onrecht is, door den Staat geschapen ten opzichte van trouwe en loyale dienaars.

Allen geven toe, dat de hoedanigheid van het gegeven onderwijs beter zou zijn — rekening gehouden met de toewijding en de kennis der meesters — indien de uren die dezen doorbrengen om de lessen voor te bereiden of om de werken der leerlingen na te zien, rustiger waren, talrijker, en minder drukkend, wat thans het geval niet is, ingevolge hunne bezorgdheid voor hun dagelijksch brood en voor hun gezondheid.

Dit zijn de redenen die de bepalingen van onderhavig voorstel hebben ingegeven.

Wij willen eveneens de rechtstreeksche betaling zien ingevoerd worden, ten einde een zuiveren toestand te scheppen en om elke betwisting te voorkomen tusschen de bestuurders der scholen en de leeraars.

Wij vervangen de driemaandelijksche betaling door de maandelijksche, daar het mager inkomen van die leeraars hun niet toelaat gedurende drie maanden te wachten op de check waarbij zij hun bezoldiging ontvangen.

Het is wel verstaan, dat de nieuwe regeling uit hoofde van deze wet, geen reden mag zijn om de forfaitaire toelagen af te schaffen, uitgekeerd aan de technische scholen en die voor hun werking onontbeerlijk zijn.

R. SINDIC.

## PROPOSITION DE LOI

### ARTICLE PREMIER.

Les professeurs, chargés de cours et contremaitres, à fonction exclusive ou non exclusive, employés dans les écoles techniques, industrielles, professionnelles, commerciales, ménagères, reconnues et inspectées par l'Etat, ont droit à des subsides égaux aux traitements établis par l'arrêté royal du 16 décembre 1927, et par les modifications que cet arrêté royal a subies ou pourrait subir par la suite.

### ART. 2.

Suivant le mode adopté pour l'Enseignement primaire, le paiement du subside se fait mensuellement et à l'adresse personnelle des bénéficiaires.

## WETSVOORSTEL

### EERSTE ARTIKEL.

De leeraars, lesgevers en werkmeesters, met uitgesloten of niet uitgesloten ambt, wier diensten worden gebruikt in de door den Staat erkende en geïnspecteerde technische, nijverheids-, beroeps-, handels- en huishoudscholen, hebben recht op toelagen gelijk aan de wedden vastgesteld bij Koninklijk besluit van 16 December 1927 en door de wijzigingen welke dit Koninklijk besluit sindsdien heeft ondergaan of in 't vervolg nog zal ondergaan.

### ART. 2.

De uitbetaling van de toelage geschiedt om de maand en aan het persoonlijk adres van de verkrijgers, volgens de voor het Lager Onderwijs aangenomen wijze.

R. SINDIC.